

Oponentský posudek bakalářské práce

Autorka práce: Eliška Baliharová

Oponentka: Sylvie Bláhová

Název práce: Zavádění přímé volby prezidenta v České republice

Eliška Baliharová se v předkládané bakalářské práci věnuje způsobu obhajování přímé volby prezidenta v České republice: autorka zkoumá, jaké argumenty byly pro zavedení daného způsobu volby hlavy státu využívány. Za pomoci teorie rámování pracuje autorka s šesti typy rámců, v rámci kterých analyzuje výroky politiků a političek vztahující se k tématu. Baliharová si za hlavní rámec (*master frame*) stanovuje zachování tradice, přičemž tvrdí, že všechny zbylé rámce – až na jeden – jsou na něj nějakým způsobem napojeny. Konkrétně autorka tvrdí, že stěžejním východiskem pro argumenty pro zavedení přímé prezidentské volby byl odkaz na první republiku a osobu prezidenta Masaryka.

Autorka dle mého názoru předkládá kvalitně zpracovaný text, ve kterém reflektuje stále velmi aktuální téma, a to zavedení přímé volby prezidenta v kontextu parlamentní demokracie. Za vůbec nejzajímavější aspekt bakalářské práce považuji vůbec výchozí přístup k problematice: autorka totiž neanalyzuje to, zdali je či není přímý způsob volby prezidenta vhodným nástrojem v rámci parlamentního režimu (o čemž se minulé i stávající politologické debaty vedly nejvíce), nýbrž se zaměřuje na argumenty, kteří ti, kdo se na zavedení přímé volby podíleli – tedy politici a političky – používali. Kvituji také zvolenou teorii rámování, pomocí které autorka byla schopna předložit vlastní argument, což se studentům bakalářského programu ne vždy povede.

Obecně řečeno tedy k textu Elišky Baliharová přistupuji jako ke kvalitní bakalářské práci, ve které autorka dokázala své argumentační a analytické schopnosti. Přesto mám k textu pár dílčích poznámek. Pokud jde o interpretaci teorie rámování, autorka pracuje s konceptem sociálního hnutí, se kterým je vytváření rámců, jak plyne z textu, spojeno (str. 13). Autorka o několik stran později tvrdí, že ačkoli vychází z teorií zkoumajících sociální hnutí, ona sama se zaměřuje na „rámování argumentů osob“ (str. 19). Jako čtenáři mi nicméně chybí jasnější ospravedlnění tohoto kroku, respektive vysvětlení toho, jak tento vlastně probíhá: je možné jednoduše aplikovat argumenty vztahující se k sociálním hnutím na jednotlivé aktéry, navíc politiky? Chtěla bych tak autorku poprosit, aby toto během obhajoby své bakalářské práce lépe vysvětlila. Dále mi nebylo úplně jasné, jakým způsobem si autorka vlastně vydefinovala jednotlivé rámce. Autorka na straně 19 tvrdí, že jednotlivé argumenty kódovala, což vedlo ke vzniku podobných významů, ze kterých určila jednotlivé rámce. Mohla by autorka nicméně vysvětlit, jak vlastně kódování probíhalo a na základě jakých parametrů? Jinak řečeno, jak došlo k tomu, že se hlavním rámcem stal rámec „zachování tradice“; a jak byly stanoveny ostatní rámce? V poslední řadě bych se zeptal na samotný argument práce, tedy že východiskem obhajoby zavedení

přímé volby prezidenta byl ideál první republiky, a především pak postava T.G. Masaryka. Akceptujeme-li tvrzení, že stávající způsob volby hlavy státu, jejímž cílem by měl být výběr osobnosti masarykovského typu, je v souladu se systémem první republiky, znamená to, že vzhledem k deklarované návaznosti na první republiku jsou debaty o nevhodnosti přímé volby prezidenta v rámci parlamentního režimu v českém prostředí liché?

Bakalářská práce Elišky Baliharové bezpochyby splňuje požadavky kladené pro tento typ prací.

Navrhuji ji hodnotit stupněm B.

V Brně, 18. 7. 2022

Sylvie Bláhová